

Ruwvoer beter benutten door automatisch afdekken

Automatische afdeksystemen hebben de wind in de zeilen, mede dankzij de goede melkprijs van afgelopen jaar. Arbeid is vaak de aanleiding voor aanschaf. Maar de meerwaarde zit volgens leveranciers in het beter benutten van ruwvoer.

TEKST INGE VAN DRIE

De kuil goed afdekken is en blijft een vervelend klusje. Het sjouwen met autobanden of het spitten van zand op de kuil: het is fysiek zwaar en kost tijd. 'Arbeidsgemak is, naast het maken van een lasagnekuil, de belangrijkste reden voor veehouders om bij ons aan te kloppen. Ze willen graag gemakkelijker inkuilen', ervaart Jan Sake Bosch van Agridek. 'Met een automatisch afdeksysteem kun je in een half uur de kuil dichtmaken. Ook het uitkuilen gaat gemakkelijker.' De eigenaar van Agridek merkt een groeiende interesse

voor automatische afdeksystemen. 'Toen we in 2014 een doorstart maakten, had ik nog een halve baan ernaast en hielden we kantoor aan huis. Inmiddels werken we binnen ons bedrijf met acht man en hebben we ongeveer 150 Agridek-systemen opgeleverd.'

Net als Agridek bieden ook Easy Silage uit Deersum en Kornet Beton Balk automatische afdeksystemen aan. Over gebrek aan belangstelling heeft Hendrik Kornet evenmin te klagen. 'Melkveebedrijven die gezond draaien, hebben afgelopen jaar financieel een goed jaar gehad. Ze waren daarom eerder bereid om te investeren', denkt hij.

De toegenomen schaalgrootte speelt daarbij ook een rol, denkt Kornet. 'Veehouders verwerken steeds meer hectares. Vroeger ging het om 40 hectare tegelijk, maar nu kom ik ook op bedrijven waar in één keer 160 hectare ingekuuld wordt. Dan wil je niet met de hand afdekken.'

Inzetten op lasagnekuilen

Arbeidsverlichting mag vaak de aanleiding zijn voor aanschaf, toch is dat volgens Bosch en Kornet niet het belangrijkste voordeel van automatische afdeksystemen. De echte winst ligt volgens hen bij het beter benutten van ruwvoer. 'De maximale waarde uit je ruwvoer halen, daar ligt de sleutel voor het succes', stelt Bosch. 'Wij zetten daarom in op lasagnekuilen. Maar om die te kunnen ma-

ken heb je wel de juiste silo's nodig, die goed gepositioneerd zijn en een goed werkend afdeksysteem hebben.' Het laagsgewijs inkuilen van de verschillende grassnedes zorgt volgens Bosch voor een betere benutting van de voederwaarden uit de verschillende grassnedes. 'De eerste snede, die over de volledige lengte van de silo onderin ligt, bevat vooral energie. De tweede en de derde snede leveren vooral structuur en de najaarsnedes zorgen voor eiwit. Zo kun je altijd een constant rantsoen voeren.' Bovendien kun je met het maaimoment sturen op de gewenste kwaliteit, geeft Bosch aan. 'Als de eerste snede vooral massa bevat, maar minder kwaliteit, kun je de tweede snede wat korter maaien.' De eigenaar van Agridek maakt een vergelijking met traditionele kuilen. 'Je hebt een kuil, nodigt een voeradviseur uit en voegt een brokje toe. Als de kuil op is, begint dat proces opnieuw. Maar bij elke voerwisseling kost het al snel enkele weken voordat de koeien gewend zijn. Als je dat vier keer per jaar hebt, kun je zo een kwart van het jaar niet optimaal melken.'

80 tot 100 euro per week

De aanschaf van een automatisch afdeksysteem is prijzig. Maar op die uitspraak valt wel het een en ander af te dingen, stelt Kornet. 'Door een constant rantsoen te voeren

voorkom je dat de productie van de koeien te veel wegzakt tijdens de lactatie. De koeien hebben een vlakke lactatiecurve. Vaak stijgt de productie daardoor met gemiddeld 2 tot 3 kg per dag', claimt Kornet. 'Reken maar eens uit wat je dat op jaarbasis oplevert. Dat is veel meer dan de 80 tot 100 euro per week die een veehouder gemiddeld kwijt is aan een automatisch afdeksysteem.' Bosch voegt daaraan toe dat de loonwerkkosten lager uitkomen, doordat het inkuilen bij goed opgestelde silo's sneller verloopt. Ook kunnen veehouders besparen op landbouwplastic. Bovendien komen de automatische afdeksystemen in aanmerking voor de Vamil- en MIA-subsidieregeling, waarmee een veehouder een deel van de aanschaf vergoed krijgt. 'Wij rekenen met een terugverdientijd van vier tot zeven jaar', geeft Bosch aan. Voorheen klopten vooral eenmansbedrijven aan bij Kornet. Maar inmiddels maken grote bedrijven een inhaalslag. 'Vroeger redeneerden ze dat ze zoveel personeel hadden dat ze het kuil afdekken wel met de hand deden. Maar nu het moeilijker is om aan personeel te komen, groeit de vraag ook bij grote bedrijven.' Ook Agridek heeft klanten in verschillende grootteklassen. 'Het gros heeft 100 tot 250 koeien, maar we hebben ook een klant met meer dan 500 koeien met een vier meter hoge silo van 25 bij 80 meter', geeft Bosch aan. De eigenaar van Agridek heeft er vertrouwen in dat de markt verder doorgroeit. 'Ik geloof er wel in dat uiteindelijk zo'n 20 tot 30 procent van de veehouders met een automatisch kuilafdeksysteem zal werken.'

Geen concessies aan kuilkwaliteit

Arbeidsverlichting speelt zeker ook een rol bij het afdeksysteem dat Silage Safe aanbiedt. Het systeem werkt met netten die met spanbanden over de kuil gespannen worden. 'Het sjuwen met zandzakken of autobanden is daarvoor verleden tijd. Het spannen van de netten is fysiek veel minder zwaar', vertelt eigenaar Edze Westra. 'Voor veehouders die snel en goed willen afdekken, is dat een goed alternatief voor een automatisch afdeksysteem', Westra richt zich voornamelijk op veehouders die geen concessies willen doen aan kuilkwaliteit. 'Vaak zie je dat aan de zijanten en in de hoeken van de kuil verlies ontstaat. Met netten voorkom je dat, doordat je ze super strak over de kuil kunt spannen.' Bij een silo van 10 bij 40 meter is de investering ongeveer 7500 euro. 'We rekenen met een terugverdientijd van maximaal twee jaar', geeft Westra aan. 'Goed ruwvoer wordt dik terugbetaald, zeker nu compenseren van een mindere melkproductie met duur krachtvoer pijn doet. In een traditioneel afgedekte kuil is 10 procent broeiverlies heel gewoon. Elke kilo die je daardoor verliest, is er een te veel. Als je dat broeiverlies naar 4 à 5 procent kunt terugbrengen, heb je al veel gewonnen. Je wilt als veehouder gewoon het allerbeste en allersmakelijkste ruwvoer.' |

Timelapsevideo automatisch afdekken

Veeteelt maakte een timelapsevideo van het automatisch afdekken van de kuil bij de familie Van Schaik uit Harmelen.

▶ Bekijk de film op veeteelt.nl